

SCI-CONF.COM.UA

**SCIENCE AND TECHNOLOGY:
PROBLEMS, PROSPECTS
AND INNOVATIONS**

**PROCEEDINGS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JUNE 8-10, 2023**

**OSAKA
2023**

SCIENCE AND TECHNOLOGY: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference

Osaka, Japan

8-10 June 2023

Osaka, Japan

2023

UDC 001.1

The 9th International scientific and practical conference “Science and technology: problems, prospects and innovations” (June 8-10, 2023) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2023. 545 p.

ISBN 978-4-9783419-1-4

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Science and technology: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-problems-prospects-and-innovations-8-10-06-2023-osaka-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: osaka@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 CPN Publishing Group ®

©2023 Authors of the articles

52. *Жулавська О. О., Стрельнікова Є.* 263
 ТИПИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ НАВЧАННЯ ПРОДУКТИВНИХ ВИДІВ
 МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ
53. *Кабанець М. М., Каралкіна Г. В.* 266
 АНГЛІЦИЗМИ ЯК ОДИН ІЗ ПРОЯВІВ ВПЛИВУ
 ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ
54. *Колодяжна А. В., Сорока А. А., Сорока М. А.* 269
 ПЕДАГОГІЧНИЙ ТАКТ: СУТНІСТЬ І НЕОБХІДНІСТЬ, ЙОГО
 ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ
55. *Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Феклистова И. С.,
 Пакулина А. С.* 276
 ЛИЧНОСТНОЕ ФОРМИРОВАНИЕ ДОШКОЛЬНИКА В
 ПРОЦЕССЕ ИГРОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
56. *Якутіна Т. Г.* 287
 ПРО ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ФАХОВОЇ ДИСКУРСИВНОЇ
 КОМПЕТЕНЦІ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК
 ІНОЗЕМНОЇ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

57. *Бондаревич С. М., Маркова А. Ю.* 293
 ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ВЗАЄМОВПЛИВУ ІНДИВІДУАЛЬНО-
 ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ НА
 СОЦІАЛЬНУ АДАПТАЦІЮ ТИМЧАСОВО ПЕРЕМІЩЕНИХ
 ОСІБ
58. *Доценко А. В., Бедан В. Б.* 300
 ВПЛИВ СТЕРЕОТИПНОГО МИСЛЕННЯ НА РІВЕНЬ
 СВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ
59. *Ігумнова О. Б., Попадюк М. Р.* 305
 ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ФОРМУВАННЯ СТАНІВ
 ТРИВОЖНОСТІ ТА ДЕПРЕСІЇ
60. *Максим О. В., Рябовол Т. А.* 308
 ПРОФІЛАКТИКА ПОРУШЕНЬ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ
 НЕПОВНОЛІТНІХ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ
61. *Ревнивцев В. И., Курова А. В.* 319
 РОЛЬ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ ДЕТЕЙ
 ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА
62. *Шаров О. А., Татьянчиков А. О.* 323
 ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ВИМУШЕНИХ
 ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ЗА КОРДОНОМ

JOURNALISM

63. *Доценко К. О., Сафонова А. В.* 327
 КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ
 ІНФЛЮЄНС-МАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ

**ПРО ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ФАХОВОЇ ДИСКУРСИВНОЇ
КОМПЕТЕНЦІ НА ЗАНЯТТЯХ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ**

Якутіна Таміла Георгіївна,

ст. викладач

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
м. Запоріжжя, Україна

Анотація: У статті розглядається актуальне питання про необхідність у процесі вивчення української мови як іноземної формування у іноземних студентів умінь та навичок ведення дискурсу. Соціально-економічні та культурні орієнтації вимагають цього. Формування фахової компетенції вимагає певних дій в освітній сфері, особливо у сфері навчання української як іноземної. Зміст навчання має сприяти розвитку інтелектуального потенціалу студентів, забезпечувати розвиток його мислення, формувати умінь приймати оптимальне рішення або варіативні рішення у складній ситуації; розвивати навички обробляти інформацію та відстоювати свою точку зору у дискурсі.

Ключові слова: вивчення української мови як іноземної, формування мовленнєвої, дискурсивної компетенції, умінь та навичок.

У стрімкому потоці сьогодення інформація є найважливішим критерієм для прийняття рішень людьми найрізноманітніших фахів і напрямків діяльності. Безцінну роль відіграє процес інформування про найновіші досягнення та розробки для здоров'язбереження у медичній сфері. Бо медики особливо потребують необхідних знань, причому максимально точних і достовірних, інакше рішення може бути помилковим і призвести до негативних наслідків, які прямо пов'язані із людським здоров'ям та життям.

Щоб уникнути впливу отримання неправильної інформації і помилок, сучасний лікар має вміти свідомо і грамотно відбирати актуальну інформацію,

що допоможе у подальшому становленні професійної майстерності. Мова зараз йде про іноземних студентів, які вивчають українську мову як іноземну з метою подальшого отримання медичних фахових знань на українській мові. Це можна здійснити лише за умови, що рівень практичного володіння українською мовою майбутнього лікаря буде достатньо високим. Дотримуючись Загальноєвропейських стандартів та вимог щодо мовленнєвої компетенції, Освітніх Програмних вимог для вищих навчальних закладів України, навчання української мови як іноземної у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті приділяється велика увага. Немає ніяких сумнівів у доцільності розширення та поглиблення лінгвістичної підготовки серед іноземних студентів медичного університету.

Сьогодні підготовка у сфері професійного іншомовного спілкування не обмежується вивченням лише граматичних, лексичних, інтонаційних структур, засвоєнням сукупності комунікативних одиниць та правил їх вживання. Для досягнення найвищого результату як кінцева мета навчання має виступати формування у іноземного студента – лікаря україномовної професійно орієнтованої дискурсивної компетенції, в основі якої лежить дискурс.

На думку багатьох дослідників, дискурсивна компетенція – здатність побудувати цілісні, логічно пов'язані висловлювання різних функціональних стилів в усному та письмовому мовленні на основі розуміння різних видів текстів при читанні та аудіюванні у контексті навчання україномовному фаховому спілкуванню має першочергове значення. Спираючись на основні положення формування дискурсивної компетенції, що сформульовані у національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Закон про вищу освіту, Концепцію мовної освіти в Україні, Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти та Концепції навчання державної мови у школах України, пріоритетним напрямом мовної освіти є формування мовної особистості, яка здатна вільно орієнтуватись у різноманітних комунікативних ситуаціях, успішно розв'язувати комунікативні завдання. Тому вся робота викладачів кафедри мовної підготовки націлена на кінцевий результат, а саме

на кожного студента, який, оволодіваючи на заняттях з української як іноземної мови, спілкуватися не тільки на заняттях, а й у соціально-побутовому середовищі, у процесі спеціально організованого навчання, набуває комунікативної компетенції.

Питаннями, дослідженням та аналітикою навчання мовленнєвої компетенції у найбільш важливих у різних аспектах лінгвістики займалися у свій час Н.С.Валгіна, І.Р.Гальперін, В.І. Карасик, К.Я. Кусько, М.Л. Макаров, В.Я. Мельничайко, О.І. Москальська, А.І. Новиков, А.Ф. Папіна та інші.

Спираючись на висновки дослідників-мовознавців, беручи до уваги власний досвід практичного навчання мовленнєвої компетенції, на кафедрі мовної підготовки ЗДМФУ притримуються такої послідовності: перш ніж навчати дискурсу в цілому, варто навчити умінню дискурсу конкретної спеціальності. Питання дискурсивної компетенції є ключем до формування у майбутнього фахівця фахової компетенції, що є запорукою професійної кар'єри. А для викладачів кафедри мовної підготовки це є фундаментальним питанням навчання української мови як іноземної студентів, починаючи з першого курсу і більш поглиблено на третьому курсі. Залежно від навчально-фахової діяльності: лекції, семінари, лабораторні дослідження, практика в медичних закладах, тощо, важливо виділити стереотипний набір мовленнєвих дій, типові ситуації спілкування, характерні для медиків та пацієнтів, є підготовлені, розроблені типи дискурсів, що відповідають цілям навчання у медичному університеті. Провідні мовознавці у своїх працях звертають увагу на те, що саме завдяки дискурсу реалізуються певні комунікативні наміри у конкретній комунікативній ситуації,

Навчаючи іноземних студентів на заняттях з української мови як іноземної елементів ведення дискурсу, ми знайомимо їх водночас із зразками мовленнєвої або немовленнєвої поведінки носіїв української мови та культури у контексті певної комунікативної ситуації, наприклад, соціально-побутового, навчально-фахового спілкування. Можна стверджувати, що дискурсивна компетенція є одним із найважливіших компонентів фахової комунікативної

компетенції іноземних студентів – майбутніх лікарів.

Загальновідомо, що навчально-фахове спілкування є як з письмовим, так і усним. Тому формуванню дискурсивної компетенції сприяють всі чотири види мовленнєвої діяльності. Саме так і розробляються навчальні матеріали та проводяться заняття з української мови як іноземної на кафедрі мовної підготовки.

Сучасні реалії – інтеграція до європейського освітнього простору після приєднання до Болонської угоди, задоволення потреб у кадрах на вітчизняному та закордонному ринках праці наполегливо вимагають від викладачів кафедри мовної підготовки ЗДМФУ постійно шукати, опановувати більш досконалі методи навчання української мови як іноземної для подальшого отримання іноземними студентами якісної вищої, у даному випадку медичної освіти в українському університеті. Таким чином, перед нами стоять важливі завдання: навчати української мови так, щоб студенти змогли добре засвоювати всі фахові дисципліни, постійно засвоювати необхідні знання з новітніх розробок у сфері медичних технологій та успішно все застосовувати у практичній роботі.

В освітньому процесі поступовий перехід від академічної діяльності до навчально-професійної, а потім до реальної професійної діяльності відіграє важливу роль. Це уможлиблює здійснення трансформації від традиційного навчання лексичного та граматичного аспектів української мови як іноземної і читання фахових текстів до навчання професійно орієнтованого спілкування українською мовою. Інакше кажучи, перейти до навчання професійного україномовного дискурсу можна лише на основі вміння вести загальний дискурс українською мовою.

Варто підкреслити, що лише при дотриманні комплексу педагогічних умов, які включають змістовно-цільові умови, тобто змістовне наповнення навчання української як іноземної з урахуванням професійних завдань; умови, які забезпечують розвиток освітньої активності – цілеспрямованість навчального процесу, постійна зміна характеру діяльності з опорою опора на особистий отриманий досвід іноземних студентів та враховуючи їх

індивідуальні особливості, організаційно-методичні умови – застосування інтерактивних технологій навчання, суб'єктно-орієнтована організація занять у рефлексивних умовах з регулярним, систематичним і своєчасним контролем, об'єктивність оцінки, рівень професійної компетентності викладача, мотиваційно-ціннісні умови – мотивація до вивчення української мови як іноземної, можна говорити про якісне формування дискурсивної компетентності майбутніх медичних працівників

Безсумнівно про компетентнісне вміння вести професійно-орієнтований дискурс можна говорити тоді, коли іноземний студент здатен розуміти і використовувати в практиці спілкування правила побудови спеціального дискурсу, утворювати цілісні, зв'язні і логічні професійно орієнтовані висловлювання, використовуючи необхідні комунікативні засоби.

При навчанні української мови іноземних студентів-медиків однією із важливих цілей освітнього процесу стає формування основ професійно орієнтованої комунікативно-мовленнєвої компетенції особистості майбутнього лікаря, здатного реалізувати професійно орієнтоване мовленнєве спілкування в інформаційно-комунікативному и професійно-діловому оточенні.

Дуже важливим, з нашої точки зору, для фахово-орієнтованого дискурсу, є належність його інтенційних елементів до контексту професійної сфери спілкування та реалізація їх у практичному досвіді. Це усний та письмовий обмін інформацією, висловлення своєї точки зору та запит чужої, обговорення та багато іншого. Для дискурсу характерною є специфічна лексика та термінологія.

Таким чином, навчання фахово-орієнтованому дискурсу включає наступні аспекти: по-перше, навчання мові взаємодії, що допоможе адекватно орієнтуватися у намірах учасників процесу – комунікаторів і комунікативів та реалізації їх фактичної потреби, і, по-друге, фахово орієнтоване навчання цінностей і знань, понятійного апарату та ідей професійної інтелектуальної, соціокультурної сфер особистості, на яку спираються учасники спілкування.

Отже, на завершення, можна дійти висновку про надзвичайну важливість

фахово-орієнтованої дискурсивної мовленнєвої компетенції для іноземних студентів медичного університету, що орієнтується на ефективне професійне спілкування майбутніх фахівців у різних гілках медицини.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гай Л. А., Сухін Ю. В., Венгер В. Ф. та ін. Сучасні методи викладання медичних дисциплін у вищій школі. Медична освіта. 2016. № 1. С. 15-18. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mosv_2016_1_6_2.

2. Мілорадова Н. Е., Шевченко В. В. Компетентнісний підхід як методологічна основа дослідження професійної компетентності особистості. Габітус. 2020, №16, с. 233-237.

3. Юрчук Л. В. Дискурсивна компетенція, її роль та формування в системі навчання міжкультурної комунікації у студентів немовного вузу. Лінгвістичні та методологічні проблеми технології навчання іноземним мовам в сучасних умовах : зб. матеріалів I Всеукр. наук.- практ. семінару, Київ, 13 лют. 2012 р. Київ : НУХТ, 2012. С. 37–38.

4. Гай Л. А., Сухін Ю. В., Венгер В. Ф. та ін. Сучасні методи викладання медичних дисциплін у вищій школі. Медична освіта. 2016. № 1. С. 15-18. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mosv_2016_1_6_2.

5. Лещенко Т. О., В. Г. Юфименко. Навчання української мови в багатоетнічній групі. Проблеми і перспективи мовної підготовки іноземних студентів : зб. наук. статей за матеріалами XIV Міжнар. наук.-практ. конф. (23 жовтня 2020 р.). Харків : ХНАДУ, 2020. С. 130-134